

ఆత్మతత్వమును గుర్తించినప్పుడే మానవజన్మ సార్థకమవుతుంది

జగతిని జీవించువాడు మనుజుడు కావలె మొదట
దనుజుల దుష్కృతములెల్ల పొగడుచుండువాడె చవట
బ్రహ్మవిద్య నేర్చి యిచట అధ్యాత్మను కనుగొనుట
రాజయోగమునకు బాట యిదియె సాయి చెప్పుమాట

ప్రేమస్వరూపులారా!

ప్రపంచములో చాలామందికి జీవితపరమార్థమంటే యేమిటో బోధపడదు. బోధపడలేదనే బాధకూడను వుండదు. నూటికో కోటికో ఒక్కరికి యిట్టి భావము యేర్పడుతుంది. అయితే జీవితపరమావధికి ప్రథమసోపానము కడుపునిండ తిండి, కంటినిండ నిద్ర, ఒంటినిండ దుస్తులు, యింటినిండ పిల్లలు, అని భావిస్తున్నారు, యువకులు. కళకళలాడే కళత్రము, తళతళలాడే వస్తువాహనములు, యిదియే మానవజీవితమని వారు వుప్పొంగిపోతున్నారు. ఇది కొంతవరకు నిజమే! అయితే, కడుపునిండినంతమాత్రాన మనసు నిండదు, జీవితం పండదు.

వాక్కును సాధ్యమైనంతవరకు అదుపులో పెట్టుకోవాలి

కేవలం తిని పూరక వుండేస్వభావముకాదు, మానవునిది. తిని తిరగాలి. తిని పనిచేయాలి. విందుకోసం, ఎక్కడ, ఏ విధముగా నేను పని చేస్తున్నాననే విచారణ సల్పాలి. ఈ పనులయందు మంచిని పెంచాలి. పదిమందికి పంచాలి. లౌకిక జీవితమునకు యిది పరమావధిగా భావిస్తున్నారు. కంటికి కన్పించునది, విన్పించునది, మనసుకు అన్పించునది, హృదయాన్ని మురిపించునది యీ బాహ్యప్రపంచము. ఇది యింద్రియములయొక్క

మార్పు. ఈ యింద్రియములకు అతీతమైనది మనసు. మనసుకంటే గొప్పది బుద్ధి. బుద్ధిని నడిపించేది ఆత్మ. ఆత్మతత్వాన్ని గుర్తించినప్పుడే మానవత్వము సార్థకమవుతుంది.

ఇంద్రియములన్నింటికంటే, వాగింద్రియము చాలా శక్తివంతమైనది. ఈ వాగింద్రియానికి తినటం, త్రాగటం ప్రధాన లక్ష్యము. దీనినే ఆహారవిహారమనికూడా పోలుస్తుంటారు. ఈ వాగింద్రియముయొక్క వ్యవస్థను కొంతవరకు మనము గుర్తించుకోవటానికి ప్రయత్నించాలి. సర్వేంద్రియములయొక్క వ్యాపారముకూడను వాగింద్రియములోలీనమై వుంటాది. కనుకనే వాక్కును మనసుతో చేర్చటానికి ప్రయత్నించాలి. ఏతావాతా మన వాక్కును సాధ్యమైనంతవరకు అదుపులో పెట్టుకోవాలి. అప్పుడే మనసు మాట్లాడటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఈ మనసు మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు మనసుకు కొంచెం బుద్ధి చెప్పి తదుపరి యీ మనసును బుద్ధితో చేర్చటానికి ప్రయత్నించాలి. బుద్ధిని ఆత్మతో చేర్చినప్పుడు వాగింద్రియము మనస్సునందు, మనసు బుద్ధియందు, బుద్ధి ఆత్మయందు లీనమై సర్వతత్వాన్ని గుర్తించటానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

బాహ్య జగత్తుకు మూలము, అంతర్ జగత్తుకు ఆది, ఆత్మయే!

లోకమునందు సామాన్య మానవులు బాహ్యజగత్తుకు, అంతర్జగత్తుకు అవినాభావసంబంధమున్నదనే సత్యాన్ని అర్థం చేసుకోలేరు. నిరంతరము బాహ్యప్రపంచమునందు భోగభాగ్యములు అనుభవించాలని ఆశిస్తున్నారేగాని అంతరంగమునందు ఆత్మానందము పొందుటకు ప్రయత్నం సలపటంలేదు. మానవుడు బహిర్ దృష్టియే అభివృద్ధి పరచుకుంటున్నాడుగాని అంతర్దృష్టికోసం అణుమాత్రంకూడను ప్రయత్నం సలపటంలేదు. నిజమే, యిది వారి దోషంకాదు. పంచేంద్రియములందు కన్నులు, చెవులు, ముక్కు, నోరు యిత్యాది ప్రధానమైన యింద్రియములయొక్క ద్వారములు బయటవైపుకే తెరువబడియున్నందున బయటి దృష్టి కల్గటంలో దోషములేదు. ఏదో కొద్దిమంది మాత్రమే అంతర్ దృష్టిని అభివృద్ధి పరచుకొని ఆత్మానందాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. అందాన్ని చూచి ఆనందించేది శరీరమా లేక ఆత్మా? ఆహారాన్ని

ఆస్వాదించేది శరీరమా, ఆత్మా? పరిమళానికి పరవశించేది ఆత్మనా, శరీరమా? ఈ విధముగా మానవుడు పరిశోధన జరిపినప్పుడు యిది కేవలము ఆత్మయొక్క తత్వమేగాని శరీరము జడమైనదేననే సత్యము చక్కగా గుర్తించటానికి వీలవుతుంది. మనసుకు, బుద్ధికి, యింద్రియములకు అతీతమై లోకాన్ని లాలించి పాలించేది ఆత్మతత్వమే అనేది అర్థం అవుతుంది. బాహ్యజగత్తుకు మూలం మరియు అంతర్జగత్తుకు ఆది, ఆత్మయే. ఇట్టి మూలాధారమైన తత్వాన్ని మనం విస్మరించి క్షణభంగురమైన యింద్రియములకు లోబడి జగత్ వ్యవహారములందు కాలమును వ్యర్థముచేసి జీవితాన్ని నిరర్థకం గావించుతున్నారు.

ఆత్మవిద్య ఒక్కటే పరావిద్య

ఈనాటి విద్యలన్నీ లౌకిక విద్యలే! వేదము, వేదాంగము, సంగీత సాహిత్యములు, పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రములు, రసాయనికశాస్త్రము, వృక్షశాస్త్రము యివన్నీ కేవలం లౌకిక విద్యలే. ఈ అపరవిద్యలందుమాత్రమే మన జీవితాన్ని అర్పితము చేస్తున్నాము. ఆత్మవిద్య ఒక్కటిమాత్రమే పరావిద్య. ఈ అపరవిద్యలన్నీ కేవలము జీవనోపాధి నిమిత్తమై యేర్పడినవే! జీవితపరమావధి తత్వమేమిటి? ఇంటినిండా వంటలు వండారంటే యీ వంటలయొక్క లక్ష్యమేమిటి? భుజించే వ్యక్తి వుండినప్పుడే యీ వంటలు వండినందుకు సార్థకమౌతుంది. కనుక యీ లౌకిక విద్యలన్నీకూడను అలౌకికమైన ఆత్మతత్వాన్ని గుర్తించే నిమిత్తము యేర్పడినవనే సత్యాన్ని యీనాడు మనము గుర్తించాలి. ఆత్మవిద్యలే లేకున్న యీ విద్యలన్నీ నిరర్థకములు.

కనుకనే, ప్రతి మానవుడు మనజీవితముయొక్క పరమలక్ష్యమేమిటి అనే ప్రశ్నను క్షణక్షణము వేసుకుంటూవుండాలి. తినటం, త్రాగటం, నిద్రించటం, మరణించటం, యింతేనా జీవితముయొక్క గమ్యము? పశుపక్షిమృగాదులన్నీ యీ నాల్గు అవస్థలను అనుభవించుచునే వున్నవి. ఇంక 'జంతూనాం నరజన్మ దుర్లభం'. అనే పదమునందువున్న విశిష్టత యేమిటి? మానవునియందున్న వాక్కు చాలా ప్రధానమైనది. ఇది తేజోమయమైనది. మనసు అన్నమయమైనది. ఇంక ప్రాణము రసమయమైనది. తేజోమయమైన వాక్కును, అన్నమయమైన దేహమును, రసమయమైన ప్రాణముతో

కూర్చుంటే దీనియొక్క పరమావధి.

ఆత్మ వాక్కు, మనసు, ప్రాణములయొక్క సమ్మిళిత స్వరూపమే!

ఆత్మ అనగా వాక్కు, మనసు, ప్రాణము యీ మూడింటియొక్క సమ్మిళితమైన స్వరూపమే! ఈ ఆత్మతత్వాన్ని అర్థంచేసుకోవడానికి కొన్ని విధములైన పరిశోధనలు చేయాలి. దీనికి మూడు అవస్థలు. జాగ్రత్, స్వప్న, సుషుప్తి. జాగ్రత అనగా యేమిటి? మనము మేలుకొని దృశ్యకల్పితమైన యీ జగత్తును చూడటం, వినటం, అనుభవించటం, మాట్లాడటం యిలాంటి పంచేంద్రియములతోకూడిన తత్త్వమే యీ బాహ్యజగత్తు. విశ్వతత్వానికి సూక్ష్మరూపము కనుకనే విశ్వుడు అని మరొకపేరు. ఈ విశ్వుడు యిరువుది నాలుగు తత్త్వములతో కూడి వుంటాడు. ఐదు కర్మేంద్రియములు, ఐదు తన్మాత్రలు, ఐదు జ్ఞానేంద్రియములు, ఐదు ప్రాణములు, యివి యిరవై. మనసు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము యీ నాలుగు అంతఃకరణములు. ఈ అన్నింటితోకూడినదే బాహ్యజగత్తు. దీనినే 'విశ్వ'డన్నారు. ఇది జాగ్రదవస్థయొక్క స్వరూపము.

రెండవది స్వప్నావస్థ. ఇది కేవలం కొన్ని యింద్రియములతో మాత్రమే కూడి వుండునుగాని, బాహ్యమైన కర్మేంద్రియములు దీనికేమాత్రము పనికిరావు. తనకు తాను సర్వము సంకల్పించుకొని సృష్టింపచేస్తుంది. మనసు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము యీ నాల్గింటితోకూడివుంటుంది. ఇలాంటి పరిస్థితిలో యిది తేజోమయమైన స్వరూపాన్ని ధరిస్తుంది. కనుకనే స్వప్నావస్థకు 'తైజసుడు' అని పేరు పెట్టారు.

ఇంక కారణావస్థ-సుషుప్తి. 'స' అనగా మంచి. 'షుప్తి' అనగా నిద్ర. మంచి గాఢనిద్ర అని సుషుప్తికి అర్థము. ఈ గాఢనిద్రయందు కేవలం ప్రజ్ఞమాత్రమే మిగిలివుంటుంది. కనుకనే సుషుప్తికి 'ప్రాజ్ఞుడు' అని పేరు పెట్టారు.

అనగా విశ్వుడు, తైజసుడు, ప్రాజ్ఞుడు యీ మూడుకూడను ఆత్మయొక్క వేరు వేరు పేర్లు మాత్రమే! జాగ్రదవస్థలో ఆత్మ విశ్వస్వరూపాన్ని ధరించి వుంటుంది. స్వప్నావస్థయందు తేజోమయస్వరూపాన్ని ధరించి వుంటుంది, ఆత్మ. గాఢనిద్రలో సుషుప్తియందు ప్రజ్ఞాస్వరూపాన్ని ధరిస్తుంది. కనుకనే 'ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ' అని అన్నారు.

జడమైన ఇంద్రియములను చైతన్యవంతము చేసేదే ప్రజ్ఞానము

ఈ ప్రజ్ఞానమనగాయేమిటి? ఈనాడు జ్ఞానము, విజ్ఞానము, సుజ్ఞానము, అని అనేక విధములైన జ్ఞానములు మనము తెలుసుకుంటున్నాము. జ్ఞానము, విజ్ఞానము, అజ్ఞానము, తలంపు, సంకల్పము, తెలివితేటలు యివన్నీ ఆత్మయొక్క భిన్న భిన్నములైన పేర్లు. మనము కంటితోచూసి జగత్తని భావిస్తున్నాము. కన్నుద్వారా అంతఃకరణ వృత్తితోవుండి యే జ్ఞానమైతే రంగులను చూస్తున్నదో అదియే ప్రజ్ఞానము. శ్రోత్రములతో ఏయొక్క జ్ఞానమైతే అంతఃకరణవృత్తివల్ల అనేక శబ్దములు వినగలుగుచున్నదో అదే ప్రజ్ఞానము. జ్ఞానేంద్రియములద్వారా యే జ్ఞానము అంతఃకరణవృత్తితో యేవిధమైన సుగంధములను, దుర్గంధములను అనుభవించుచున్నదో అదియే ప్రజ్ఞానము. నాలుకద్వారా అంతఃకరణవృత్తితో యేయొక్క జ్ఞానము అనేకరకములైన రుచులను తెలుసుకొనుచున్నదో అదియే ప్రజ్ఞానము. దృష్టికి, శ్రవణమునకు, వాక్కుకు, వాసనకు అన్నింటికి అంతఃకరణ అనే తత్త్వమునందు యీ యొక్క ప్రజ్ఞానము అంతర్భూతమై వుంటున్నది. కన్నులు కేవలము బల్బులవంటివి. బల్బువున్నంతమాత్రమున మనము వెలుతురును అందుకోగల్గుచున్నామా? ఈ బల్బును ప్రకాశింపచేసేది యేమిటి? అదే కరెంటు. అదే విద్యుత్ శక్తి. కన్నులు కేవలం బల్బులవంటివే కాని, దీనికి స్వతస్సిద్ధమైన శక్తులుగాని, స్వప్రకాశమనేశక్తిగాని లేవు. దీనికాధారము కరెంటు. అదే విధముగా చెవులు లౌడ్ స్పీకరువంటివి. ఈ స్పీకరు వున్నంతమాత్రాన మనము శబ్దమును వినగల్గుచున్నామా? దీనికి అంతర్సంబంధమైన కరెంటువుండాలి. ఈ కరెంటు లేకపోతే శబ్దాన్ని మనం వినలేము. మైక్ లో కరెంటు లేకపోతే నా శబ్దాన్ని స్పీకరులో నీవు యేమాత్రం వినలేవు. అదే విధముగనే యీ పంచేంద్రియములన్నికూడను జడమైనవి. ఈ జడమైన యింద్రియములను చైతన్యమయంగా మార్చేదే ఆయొక్క ప్రజ్ఞానము.

ప్రపంచమంతా పదార్థాల సమ్మిళితము. ఈ అన్నింటియందు మారనిది, త్రికాలములందువున్నది ఒకే ఒక్కటి. అదే ఆత్మతత్త్వం. అదే ప్రజ్ఞానం. అదే బ్రహ్మ. అట్టి నిత్యమైన, సత్యమైన, నిరంతరం వుండగల్గిన శక్తిద్వారానే క్షణభంగురమైన అనిత్యమైన,

అశాశ్వతమైన పదార్థములన్నీ, పనిచేయకల్గుతున్నాయి. పరమాత్ముని పేరు 'అస్తిభాతి ప్రియం' అని. అనగా 'సత్, చిత్, ఆనందం'. సత్ అనగా being నిరంతరమువుండేది. చిత్ అనగా సర్వజ్ఞత్వాన్ని నిరూపించేది. నిరంతరము ఆనందంగావుండేదే యీ ఆత్మతత్త్వం. యీ మూడుకూడను మారనివి. ఇలాంటి మారని తత్త్వమునకు రూప, నామములను మనము చేరుస్తున్నాము. ఈ రూపనామములు చేరిస్తే పంచకములవుతున్నాయి. ఈ పంచకమునకే ప్రపంచము అని పేరు పెట్టారు. అనగా Matter+Being=GOD అన్నారు. కనుక, నిరంతరం వుండే ఈ తత్త్వము సర్వ పదార్థములందుకూడావుంటున్నది. నీకు తెలియకపోవచ్చును. నీవు చూడలేకపోవచ్చును. నీవు చూడకపోయినప్పటికిని అందులో ఆ శాశ్వతత్వమనేది ఒకటి వున్నది. కనుక మన యింద్రియములకన్నింటికి వెనుక భాగములో చైతన్యమనేది వుండి పనిచేయుచూ వుంటుంది. ఆ ప్రజ్ఞానతత్త్వమే లేకపోయిన మానవుడు జడమయుడు.

జాగ్రత్, స్వప్న, సుషుప్తి అవస్థలు మూడింటియందున్న తత్త్వమే ఆత్మతత్త్వము

ఒక అవస్థలోని అనుభూతిని మరొక అవస్థలో మనము అనుభవించలేము. స్వప్నావస్థయందు యేదో ఒక మరణాన్ని చూచి దుఃఖిస్తున్నావు. కానీ స్వప్నంలో మరణించినవారి నిమిత్తమై జాగ్రతలో మనము యేడుస్తున్నామా? అది స్వప్నావస్థకు మాత్రమే సంబంధముగాని జాగ్రదవస్థలో అది మిథ్య. పోనీ జాగ్రదవస్థలో మరణించినవారికోసము నిద్రావస్థలో మనము దుఃఖిస్తున్నామా? అది జాగ్రదవస్థకుమాత్రమే సత్యముగాని యీ నిద్రావస్థకు అది మిథ్య. కనుకనే జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులు మూడింటియందున్న తత్త్వమే ఆత్మతత్త్వము. ఇది దేశకాల పరిస్థితులకేమాత్రము లొంగునదికాదు. ఇది అతీతమైన తత్త్వము. ఇట్టి ఆత్మతత్త్వాన్ని గుర్తించటమే మానవుని ప్రధానకర్తవ్యము.

తనను తాను తెలుసుకోనంతవరకు మానవునకు దుఃఖము తప్పదు

ఈ దేహమనేది భగవంతుని దేవాలయము. యీ దేవాలయం శాశ్వతమైనది, స్థిరమైనదికాదు. ఇది యెప్పుడూ కదిలే దేవాలయము. ఈ దేహము యెక్కడికి వెళ్లినప్పటికిని

అక్కడ దేముడుంటాడు. నీవు మార్కెట్టుకు వెళ్లినా, బస్సులోకూర్చున్నా, సినిమాకు వెళ్లినా, ఆఫీసుకు వెళ్లినా ఎక్కడికి యీ దేహము తీసుకువెళ్లినా ఆ దేహములో దేవుడు యింటావెంటాజంటాకంట వుండి నిన్ను కాపాడుతూ వస్తున్నాడు. అయితే, యీ జడమైన దేహాన్ని కదిలించేది యేమిటి? అందులో వున్న ప్రజ్ఞానమే! అదే వీరిని చలంపచేస్తున్నది. దానికే చైతన్యమనిపేరు. ఒకచోట యినుపముక్కలు పెట్టి మేగ్నెట్ పెడితే యినుపముక్కలు అటూయిటూ పరుగెడతాయి. కాని, యినుపముక్కలకు కాళ్లులేవే! కనుక, యింద్రియములన్నీ యినుపముక్కలవంటివి!

విలువలేని యినుప పెట్టె యీ దేహము
 పెట్టెలోన నగలుపెట్టినట్లు
 దేహమందు ఆత్మదేవుడుండెను సుమా
 సత్యమైన బాట యీ సాయిమాట

విలువలేని యినుపపెట్టెలోపల చాలా విలువైన నగలన్నీ భద్రపరుస్తున్నాము. పెట్టెకు విలువలేదుకాని, లోపలున్న వస్తువులకు చాలా విలువవున్నది. అదే విధముగా యీ దేహానికి విలువలేదుకాని యీ దేహమందున్న చైతన్యము మహావిలువైనది. అలాంటి విలువైన ఆత్మతత్వాన్ని ప్రజ్ఞానతత్వాన్ని మనం విమర్శిస్తున్నాము. విలువలేని యీ పెట్టెకోసం ప్రాకులాడుతున్నాము. సర్వాభరణములు అలంకరించుకోటంకోసం దేహము అత్యవసరమే! దేహమే లేకపోతే యీ నగలంతా యేమి చేస్తాము? ఎవరో తలతెంచుకొని పోతూవుంటే, 'తలపోతేపోయిందిగాని కమ్మలు, నగలు పోయినాయే', అని యేడ్చాడుట ఒకడు! అదే రీతిగ ఆత్మతత్వమనే దానిని మనము విస్మరించి కేవలం జడమైన దేహతత్వాన్ని విశ్వసించి దాని నిమిత్తమై కాలమును, కర్మమును, కాయమును అంకితము చేస్తున్నాము. తనను తాను తెల్సుకోకుండా వుండినంతకాలము మానవునికి దుఃఖము తప్పదు.

తన స్వరూపమును తాను తెలుసుకోనంతవరకు బంధన తప్పదు

ఏమిటి మనకు బంధన? ఏ బంధన మనను యీ మాయలో దింపుతోంది? మనకు యిల్లు, వాకిలి బంధముకాదు. ఆలుబిడ్డలు బంధనకాదు. ఆస్తిపాస్తులు బంధనకాదు.

ఇవన్నీ త్యజించాలని ప్రయత్నిస్తే తప్పక త్యజించవచ్చు. కానీ త్యజించలేనిది ఒకటి వుంది. అదే రాగద్వేషములు. ఈ రాగద్వేషములతో కప్పబడినంతకాలము మానవుడు తనను తాను గుర్తించుకోలేడు. తన స్వరూపాన్ని తాను తెలుసుకోనంతకాలము మానవునకు బంధన తప్పదు. బంధన వుండినంతవరకు బాధలు తప్పవు. ఈ బాధలే దుఃఖము. కనుక యీ దుఃఖాన్ని మనం బయటకు పంపాలి. ఆనందానికి స్వాగతం చెప్పాలి. కనుక, యీనాడు మనం గావించవలసినది కేవలం లౌకిక విద్యలతో మన జీవితాన్ని అత్యంగావించుకోటం కాదు. ఎన్ని చదువులు చదివినా యీ ఆత్మతత్త్వమే గుర్తించుకోలేకపోయిన యీ చదువులన్నీ కేవలం వ్యర్థమైన చదువులే!

ఎన్ని చదువులు చదివి యేమిఫలము
నొసటి వ్రాత తప్పింప తరముగాదు
చెడ్డబుద్ధులు తల చేరెనేని
బండబారును బుద్ధులు ఎండబారు

మనవ్రాతను మనం తప్పించుకోవాలి. మంచి ప్రాప్తిని తెప్పించుకోవాలి. ఇదే మనం చేయవలసిన ప్రధానకర్తవ్యము. జీవితం చాలా విలువైనది. జీవించతగినది. ఇలాంటి విలువైన, పవిత్రమైన యీ జన్మను మనము నిరర్థకముగావించుకోరాదు. లౌకిక విద్యలతోపాటు ఆధ్యాత్మిక విద్యనుకూడా జతచేర్చాలి. అప్పుడే మనకు ఆత్మానందం ప్రాప్తిస్తుంది. కేవలం లౌకిక విద్యలు, లౌకిక సంపాదన, లౌకిక ధనమే మనము లక్ష్యమునందుంచుకొనిన యివి యేమాత్రం మన వెంట వచ్చేవి కాదు. వెంటరాని వస్తువులు మనవికావు. మన వస్తువులైతే మనవెంట యెందుకురావు? పుట్టేసమయంలో యింత బట్టైనా తీసుకొనిరాదు. పోయే సమయములో అడ్రస్ అయినా యిచ్చిపోడు. ఇక మనవారెట్లవుతారు వీరు? మన వస్తువులెలా అవుతాయి, యివి? మనవి కానివాని నిమిత్తమై మనం ప్రాకులాడుతున్నాము. మనదైన విషయం మనం మర్చిపోతున్నాము.

పుస్తకంలోని విషయాలను మస్తకంలోనికి చేర్చటమే విద్యయొక్క ప్రధానలక్ష్యంకాదు

కనుక, మనతత్వం ఆత్మతత్త్వమే! కేవలం శ్లోస్తపరిజ్ఞానము మాత్రమే ప్రధానముకాదు.

ఈనాటి book knowledge, రేపు knowledge; మరునాడు allergy. కేవలం పుస్తకాన్ని, మస్తకాన్ని యేకం చేసుకోటం ప్రధానలక్ష్యంకాదు. మస్తకంలో వున్న పవిత్ర భావాలను మనము ఆచరణలో పెట్టాలి. అందువలననే Education is not only for acquiring knowledge but it must be put into action. మనం ప్రయత్నపూర్వకంగా సాధనలోకి దింపాలి. మన knowledge యేమిటి? ఈనాడంతాకూడను గొప్ప knowledge వుంటుంది. గొప్ప తెలివితేటలు కల్గినవాడనని మనం విజ్ఞప్తపర్చుకున్నాము. తెలివితేటలంటే యేమని అర్థం చేసుకున్నారు మీరు? ఒక పుస్తకంలో వుండే poem మనము చదివి రెండు నిమిషాలలో అది కంఠస్థం చేసుకుంటే మంచి తెలివితేటలనుకుంటున్నాము. ఇవి నిజమైన తెలివితేటలుకాదు. పుస్తకంలో వున్నదానిని మస్తకంలో చేర్చుకొని మస్తకంనుండి వాక్కుద్వారా బయటకు చెప్తున్నాము. కాదు, కాదు. చదివిన దానిలోని అంతర్భాగాన్ని, అంతర్భావాన్ని మనం గ్రహించి తద్వారా మనయొక్క జీవితములో దానికనుగుణంగా మనం ప్రవర్తించాలి. మనం భుజించామంటే ఆ భుజించిన అన్నము లోపల చేరి చక్కగా జీర్ణం చేసుకొని, ఆ జీర్ణింపబడినసారము సర్వాంగములకు చేరినప్పుడే మన దేహము పుష్టిగా సంతుష్టిగా వుంటుంది. అట్లుకాకుండా మనం భుజించినదంతా వమనంద్వారా బయటకు పంపిస్తే యింక యీ దేహానికి శక్తి యేవిధముగా లభిస్తుంది? కనుక, మనం యెవరో చెప్పిన విషయాలంతాకూడ జ్ఞాపకం పెట్టుకొని దానినే జీర్ణించుకోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. ఇది అల్పవిద్యలయొక్క లక్షణము. వమనం చేసిన తరువాత దానిని తిరిగి భుజించేది కుక్కగాని మనిషికాదు. కనుక, మనం హృదయమునుండి వచ్చిన పవిత్రభావాలను ఆచరణలోపెట్టి సమాజానికి అందించడానికి ప్రయత్నించాలి. ఏదో పుస్తకాలలోని విషయాలను కంఠస్థం చేసుకొని దానినే విద్యగా భావించరాదు. ఈనాటి విద్యార్థులందరూకూడను 99% యిలాంటి పనే చేస్తున్నారు. Textbook తీసుకొని ఆ bookలో వున్న విషయాన్ని చక్కగా అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి. మొట్టమొదట అర్థం చేసుకోవాలి. అర్థం చేసుకున్న దానిని కొంతవరకు అనుభవంలోకి తెచ్చుకోవాలి. అప్పుడే అనుభూతిలోపల మన యిష్టం వచ్చిన రీతిగా దానిని మార్చుకోవచ్చును. విషయాన్ని అర్థంచేసుకోకుండా పోయినప్పుడు కేవలం

చదివిన శ్లోకము, చదివిన పద్యము, చదివిన వాక్యము కంఠస్థం చేసుకొని దానిని పరీక్షలో వ్రాస్తున్నారు.

మన విద్య జీవితానికి ఉపయోగపడాలి

ఈనాడు చాలామంది పిల్లలు Text books అంతా కంఠస్థము చేస్తున్నారు. Text book కంఠస్థంచేస్తే ప్రయోజనములేదు. విషయాన్ని అందులో వున్న అంతర్భావాన్ని మనము చక్కగా అర్థము చేసుకోవాలి. యిది సరైన చదువు. విద్యార్థి మొట్టమొదట విద్యను అర్థం చేసుకోవాలి. ఈనాడు విద్యార్థి అని పేరు పెట్టుకొని విషయార్థిగా మారిపోతున్నాడు. విద్యార్థికాలమునందు ఇతర విషయాలను యేమాత్రంకూడా మన తలలో చేర్చకూడదు. ఈ విద్యయొక్క ప్రభావమును విశాలమైన భావముచేత సుస్థిరమైన తీర్పును మనం తీసుకోవాలి. విద్య అనగా యేమిటి? కేవలం గ్రంథములు చదవటం, చదివిన దానిని పరీక్షలో వ్రాయటం తద్వారా 'O' grade, 'A' grade తెచ్చుకోటం తిరిగి మరొకరికి చెప్పటానికి ప్రయత్నంచేయటం. ఈ విధమైన గురుశిష్య పరంపరగా పోయే విద్య, యిది ఆచరణవిద్య కానేరదు. ఇది కేవలం జీవనోపాధికై యేర్పరచుకొన్న వృత్తులు. మన విద్య జీవితానికి ఉపయోగపడాలి. సమాజములో దీనిని పంచాలి. ప్రవహించే నదులకు ఆనకట్టలుకట్టి నీరు నిలువచేస్తున్నారు. నిలువచేసిన నీటిని కాలువలద్వారా ప్రవహింపజేసి పంటలు పండించుకోవాలి. అట్లుకాకుండా కేవలం లైబ్రరీ రూమ్ లో బీరువాలో వున్న జ్ఞానాన్ని తలలోపల నింపుకొన్నంతమాత్రాన ప్రయోజనంలేదు. కనుక బీరువాలో వున్న జ్ఞానాన్ని తలలోపల నింపుకొని, తలలోనిది మన చేతులలోనికి దింపి చేతులద్వారా సమాజానికి పంచాలి. అనేకమంది 'నేను గొప్ప విద్వాంసుడిని, నేను చాలా తెలివితేటలుగలవాడిని' అని విఱ్ఱవీగుతున్నారు. ఇది చాలా వెణ్ణితనము.

హక్కులు, బాధ్యతలు, ఈ రెండూ మానవునకు నెగెటివ్, పాజిటివ్ గా చేరిపోవాలి

ప్రతివాడు హక్కులకోసం పోరాడుతున్నాడు కాని వీరికి బాధ్యత యెక్కడ? రైట్సు అండ్ రెస్పాన్సిబిలిటీస్ యివి రెండూ లెఫ్ట్ అండ్ రైట్ గా పోవాలి. ఈనాడు రెస్పాన్సిబిలిటీ వుంటే రైట్ లేదు. హక్కువుంటే రెస్పాన్సిబిలిటీ లేదు. ఈ రైట్స్ అండ్ రెస్పాన్సిబిలిటీలు

రెండింటిని మనం నెగిటివ్, పోజిటివ్గా చేర్చుకోవాలి. నిజంగా మన బాధ్యతలు మనం సక్రమంగా నిర్వహిస్తే హక్కులు వాటంతటవే లభిస్తాయి. మన కర్తవ్యాన్ని సక్రమంగా నిర్వర్తించకుండా రైట్స్ కావాలంటే అవి యేనాటికి లభించవు. నీ కర్తవ్యాన్ని నీవు చక్కగా నిర్వర్తించు. అదే నీయొక్క రైట్కు సరైన అర్హత.

తౌకిక విద్యతోపాటు ఆత్మవిద్యకూడా అత్యవసరమనే సత్యాన్ని గుర్తించాలి

విద్యార్థులారా! మనమీనాడు ముఖ్యంగా తెలుసుకోవలసినది, తౌకిక విద్యతోపాటు ఆత్మవిద్యకూడా అత్యవసరమనే సత్యాన్ని గుర్తించటం. ప్రాచీనకాలమునుండి నిత్యసత్యాలుగా ప్రకాశిస్తున్న సాంప్రదాయములను, సంస్కృతిని కాలానుగుణ్యముగా భద్రము చేసుకొని దానిని కాపాడుకుంటూ దానినే నిజమైన విద్యగా విశ్వసించాలి. మన సాంప్రదాయాలను, సంస్కృతిని మనం పోషించుకోవాలి. మన సంస్కృతి యేమిటో, మన సాంప్రదాయం అంటే యేమిటో యీనాటి విద్యార్థులకేమీ అర్థంకాదు. మానవత్వానికి మకుటం ధరింపజేసేదే మన సంస్కృతి. సమాజములో వున్న ఐకమత్యాన్ని అభివృద్ధి గావించుకొనేదే మన సంస్కృతి. అనేకత్వములోని యేకత్వాన్ని నిరూపింపజేసేదే మన సంస్కృతి. చిన్నాభిన్నములుగా చీలిపోయిన భావాలను యేకంగావించి సమిష్టిగా మన సంఘాన్ని అభివృద్ధి గావించటమే మన సంస్కృతి. కానీ అలాంటి unity యీనాడు నిర్మూలమై పోయింది. Unity యొక్కడ లేదో అక్కడ enmity ప్రారంభమౌతుంది. ఆ enmity వల్లనే భారతదేశమంతా ముక్కలు ముక్కలుగా చిన్నాభిన్నమై పోతోంది.

నేను, నావారనే సంకుచిత భావమునుండి మనము, మనవారు అనే విశాల భావమునకు ప్రయాణం చెయ్యాలి

మాట ఒక్కటి, సత్యం ఒక్కటి, హృదయము ఒక్కటి. హృదయములు రెండులేవు. చాలామంది హృదయమనగా గుండెగా భావిస్తున్నారు. హృదయమనగా గుండెకాదు. హృ... దయ దయతోకూడినదే హృదయము. ఆ దయనే ప్రేమ. ఆ ప్రేమనే హృదయం. కనుక హృదయం విశాలం గావించుకోమంటే భౌతికమైన Heart కాదు. Heart enlarge అవుతే అది రోగంగా మారుతుంది. కనుక హృదయమనగా ప్రేమ. ఈ ప్రేమను విశాలం

గావించుకోవాలి. 'నేను, నావార'నే సంకుచిత భావాలనుండి 'మనము, మనవారు' అనే గమ్యాన్ని మనము చేరుకోవాలి. ఇదే నిజమైన హృదయవిశాలము. ఈ హృదయవిశాలమే లేని మానవుడు సంకుచిత జీవితాన్ని గడుపుతాడు. ఇలాంటి జీవితము కేవలం జీవచ్ఛవంగా మారిపోతుంది. **Living death.** కనుక, ప్రేమతత్వాన్ని పెంచుకోవాలి. దయతో మనమందరిని చూడాలి. ఒకే దేశం, ఒకే మానవత్వంగా మనము విశ్వసించాలి. మానవులందరూ సోదరభావం పెట్టుకున్నా అది పూర్ణత్వంకాలేదు. సోదరులమధ్య కలహాలు పెరిగి సుప్రీంకోర్టువరకు పోయినవారున్నారు. **Brothers** లోపలకూడను ఒక్కొక్కప్పుడు కొన్ని భేదములు కలగవచ్చును. కానీ, యీనాడు మనం అభివృద్ధి పరచుకోవలసినది, ఏకాత్మభావన. అందరియందు, అన్ని జీవులయందు, అన్ని ప్రాణులయందు వున్నది ఒకే ఆత్మ అనే ఏకాత్మ భావము పెట్టుకున్నప్పుడు యెవరిని నీవు బాధపెట్టినా నిన్ను నీవు బాధపెట్టుకున్నవాడివౌతావు. ఎవరిని నీవు ఆనందపరచినా నిన్ను నీవు ఆనందపరచుకున్నవాడివౌతావు. కనుక నీవేది చేసినా, ఏది చూచినా, ఏది చెప్పినా, ఏది తలచినా అన్నీ నీకు నీవు చేసుకున్న వాడవే అనే సత్యాన్ని గుర్తించాలి. అదే నిజమైన **way of life.** అదే **game of life.**

సత్యమే దైవము, దైవమే సత్యము

దైవత్వం ఒక ఆకారములో మనకు కనిపిస్తున్నదని మనము భావించరాదు. 'నిరాకారం నిర్గుణం నిరంజనం సనాతనం నికేతనం నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త నిర్మల స్వరూపిణం'. ఇలా అర్థంకాని పేర్లతో వుంటున్నాయి. అలాంటి అర్థంకాని తత్వాన్ని మనము నిరూపించటానికి వీలుకాదు. కనుక సత్యమే దైవం. **Search of truth is search of God. Truth is God, because God is Truth.** కనుక, సత్యాన్వేషణే దైవాన్వేషణ. ఈ సత్యం మారనిది. కనుక అట్టి సత్యమార్గాన్ని మనము అవలంబించాలి. సత్యవాక్కును మనం పోషించాలి. సత్యజీవితాన్ని మనం గడపాలి. దేశాన్ని సత్యదేశంగా మార్చాలి. అదే యీనాటి విద్యార్థుల ప్రధానకర్తవ్యము. విద్యతోబాటు విజ్ఞానం, విజ్ఞానంతోపాటు సుజ్ఞానం, సుజ్ఞానంతోపాటు ఆత్మజ్ఞానము, ఆత్మజ్ఞానముతోబాటు బ్రహ్మతత్వాన్ని గుర్తించి, వర్తించి మీరు ఆనందాన్ని

తేదీ 22-06-1987న ఇన్స్టిట్యూట్ ఆడిటోరియంలో భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యోపన్యాసము

అనుభవించాలని నేను ఆశిస్తూ, ఆశీర్వదిస్తూ, నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను.

(తేదీ 22-06-1987న ఇన్స్టిట్యూట్ ఆడిటోరియంలో భగవాన్ శ్రీ
సత్యసాయిబాబావారి దివ్యోపన్యాసము)

Sri Sathya Sai Vachanamrutam